

دانش‌های زبانی و ادبی

درس چهارم

نکته‌ی اول: نهاد و فعل

کلمه یا گروهی از کلمه‌ها که در مورد آن خبری می‌دهیم «نهاد» نامیده می‌شود.

نهاد یا انجام دهنده‌ی کار در جمله است و یا در جمله چیزی به آن نسبت داده می‌شود.

کاری که نهاد انجام می‌دهد یا چیزی که به آن نسبت داده می‌شود به وسیله‌ی «فعل» بیان می‌شود.

راه تشخیص فعل در جمله این است که:

۱. معمولاً در آخر جمله می‌آید.
۲. در بردارنده‌ی زمان است.

نکته‌ی دوم: زبان و ادبیات

آوردن واژه‌هایی که به نوعی به هم مربوط هستند، «مراعات نظیر» نامیده می‌شود. این واژه‌ها ممکن است از نظر معنایی یا از نظر جنس یا از نظر کاربرد و ... به هم مربوط باشند.

تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند

بار غم تو چو جوز پشتم بشکست
درخسته دلم چومغز درپسته نشست

چون فندق مهر تو زبانم بربست
هر تیر که از چشم چو بادام تو جست